

เทศน์เช้า วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพีชมงคลเนาะ วันพีชมงคลเขาแรกนาขวัญ เห็นไหม ต้องเลี้ยงทนาย เลี้ยงทนายเพื่อความอบอุ่น ความมั่นคง ความมั่นคงทางจิตใจนะ เพราะเลี้ยงทนายแล้วถ้าโคกินข้าว กินน้ำ กินต่างๆ มันเป็นความอุดมสมบูรณ์ แล้วเขาทำไรทำนาเพื่อเป็นอาหารของร่างกาย ขนาดทำเป็นอาหารของร่างกายนะเขายังต้องพยายามทำเพื่อประโยชน์ ในปัจจัยเครื่องอาศัยของโลก เราก็มีของเรา เราจะขาดตกบกพร่องบ้างเป็นบางครั้งบางคราว ถ้าบางครั้งบางคราวนะเราก็แสวงหาของเรา สิ่งนี้เป็นเรื่องเวรเรื่องกรรม เรามีแก้ว แหวน เงิน ทองเยอะเยอะ แต่ถ้าเวลาสิ้นค้ำมั่นหมดก็คือมั่นหมด ฉะนั้น เราต้องบริหารจัดการของเรา

นี่พูดถึงเรื่องของปัจจัยเครื่องอาศัย เรื่องของร่างกาย แต่เรื่องของหัวใจละ? เรามาวัดนะ เรามาประพฤติปฏิบัติ ถ้าเรามาประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม นาของใครนาของมันไฉน นาของเราคือหัวใจของเรา เราต้องดูแลหัวใจของเรา ถ้าเราไม่ดูแลหัวใจของเรา เราจะไปดูแลหัวใจใคร? แล้วเวลาประพฤติปฏิบัตินะ เวลาเราอยู่บ้านอยู่เรือนทำหน้าที่การงาน เราก็อยากจะมีเวลาไปวัดไปวาเพื่อปฏิบัติ แล้วพอมาวัดมาวานะ เราเคยมีพระมาอยู่กับเรา พอมาอยู่กับเรานะเขาบอกว่า

“อยู่กับหลวงพ่อดีไปทุกอย่างเลย เสียอย่างเดียว เวลามันเหลือเพื่อเกินไป”

เวลา ๒๔ ชั่วโมง เห็นไหม ถ้าเราไปที่วัดทั่วไปเขาจะพาพระทำงาน พาพระต่างๆ เพราะเป็นประโยชน์ของเขา เขาดูแลของเขา แต่ถ้าเวลาพระปฏิบัติ ครูบาอาจารย์นะ คูสิหลวงตาท่านบอกว่าไม่ให้มีงานมีการในวัดเราเลย ในวัดบ้านศาลาท่านจะไม่ให้มีงานมีการ เว้นไว้แต่เวร เว้นไว้แต่ผู้ที่บริหารจัดการ แต่ถ้าพูดถึงคนที่ไม่เข้าเวรนะท่านจะให้ปฏิบัติ ๒๔ ชั่วโมง แล้วถ้าใครเดินออกมาจากกุฏิ ใครเดินออกมาจากที่พักโดยที่ไม่มีเหตุมีผล ท่านจะถามว่า “ออกมาทำไม?” ถ้าออกมาไม่มีเหตุมีผลนะให้เก็บของออกเลย

นี่ไงเวลาวัดปฏิบัติเขาต้องการประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้น เรามาวัด เรามาเนี่ยเวลามันเหลือเพื่อเวลาเราอยู่บ้านเราก็อยากปฏิบัติ นี่การงานรัดตัวมาก ทำสิ่งใดก็ไม่มีเวลาปฏิบัติ เวลามาวัดนี้ ๒๔

ชั่วโมงทำไมไม่ปฏิบัติ? ถ้าปฏิบัติทำไมไม่ดูแลใจของตัว ถ้าไม่ดูแลใจของตัว ทำไมทางจงกรมที่นั่งสมาธิของเราทำไมไม่ดู? เราออกไปยุ่งกับใคร?

เวลาเราไปวัดทั่วไปนะเขาจะเขียนกติกาไว้หมดเลย วัดนี้ห้ามทำอย่างนั้น ห้ามทำอย่างนั้น เราบอกว่าสังคมเสื่อม สังคมเสื่อมถึงต้องมีป้ายบอก ถ้าสังคมดีนะ คนมีจิตใจที่ดี คนที่มีความละเอียดใจ นี่เขารู้กฎระเบียบ เขาไม่ก้าวก่าย เขาไม่ทำให้ใครเดือดร้อน เขาไม่ทำให้เสียงกระทบถึงคนอื่น แต่ถ้าเราไปนะต้องมีกฎกติกา กฎกติกาเขาเขียนไว้นะ แล้วทำจริงหรือเปล่าล่ะ? แต่ถ้าสังคมมันเสื่อมเขาต้องมีนะ บอกว่าที่นี่ที่ปัสสาวะของสุนัข เพราะคนไปปัสสาวะบ่อย เขาเขียนไว้เลยประชิด คนมันก็ไปปัสสาวะตรงนั้นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน เราเขียนว่าห้ามทำอย่างนั้นๆ มันก็ทำ แต่ถ้าพูดประสาเรานี่เราทำกันเพราะอะไรล่ะ? เราทำกันเพราะ เพราะเรามาเรามีหิริ มีโอตตปปะ เราแสวงหา แสวงหานะ ทุกคนเวลาจะประพฤติปฏิบัติมันก็บอกว่าอยากจะแสวงหาวัดที่ประพฤติปฏิบัติ อยากแสวงหาครูบาอาจารย์ที่คอยชี้แนะ แล้วพอเราไปวัดทั่วไป เห็นใหม่ วัดนั้นก็ไม่ได้ วัดนี้ก็ไม่ได้ หน้าที่การงานแบกรับภาระไปหมด แรงงานอริยะเอามาทำงานกัน แต่เวลาเราสมัครใจนะ อย่างเช่นงานของครูบาอาจารย์เป็นครั้งเป็นคราว

เวลาหลวงปู่่มั่นนะ หลวงตาท่านเล่าให้ฟัง ไปอยู่กับหลวงปู่่มั่นที่หนองผือ มีอยู่คราวหนึ่งหน้าแล้ง มันไม่มีน้ำใช้ ก็คิดจะไปขุดบ่อกัน พระนี่ให้โยมไปช่วยกัน ให้เณรขุด แล้วพระก็ช่วยกันขุดบ่อเพื่อจะเอาน้ำนั้นใช้ หลวงปู่่มั่นบอก “อย่า อย่างนะ” ที่นี้บอกอย่าพระเราก็ไม่รู้ พระเรานี้วุฒิภาวะมันไม่ถึงกัน สายตามันสั้น ก็คิดแอบไปทำกัน พอไปทำนะไปขุดบ่อกัน พอขุดบ่อถึงเวลาแล้วดินมันถล่มลงมา เกือบตาย พอเกือบตายนะก็เก็บไว้ไม่กล้าบอกใคร เก็บไว้ แล้วพอมาวัดท่านก็ทำปกติ

หลวงปู่่มั่นท่านก็เป็นปกตินะ ท่านไม่พูด ท่านปล่อยให้ ปล่อยให้คนเรานะ ให้พระ นี่เพราะไปทำผิด พอทำผิดหัวใจมันก็เดือดร้อน แล้วหลวงปู่่มั่นท่านก็ห้ามแล้ว กลัวหลวงปู่่มั่นท่านจะเอ็ดเอาก็ไม่พูดกัน เก็บไว้ในใจ ท่านก็ทำไม่รู้ไม่ชี้ พระก็สบายใจ สบายใจว่าท่านไม่รู้ ฉะนั้น พอเวลาถึงคราวเทศน์บนศาลานะ ท่านใส่เปรี้ยว เปรี้ยวเลยนะ “ก็บอกแล้วว่ามันจะอันตราย นี่ไปทำทำไม? ไม่ให้ไปทำ” อู๋ พระนี่ชนหัวตั้งเลย เห็นใหม่

เวลาครูบาอาจารย์ สิ่งใดท่านบอกว่ามันจะเป็นโทษๆ เราก็ไม่เข้าใจ เราไม่เข้าใจเราก็ไปฝืนทำ ฝืนทำด้วยวุฒิภาวะของเราตัวเองไง ก็มันขาดน้ำ วัดไม่มีน้ำใช้ก็ต้องไปหาน้ำ ก็ไปขุดบ่อกัน แต่ดินมันเป็นดินทราย เวลามันถล่มลงมา แล้วท่านก็ไม่พูด ไม่พูดเพราะอะไร? เพราะพระสำนึก นี่ไงท่านบอกแล้วว่าอย่าทำ อย่าทำ เราก็แอบมาทำกัน พอแอบมาทำกันมันก็ให้โทษอย่างนั้น เห็นไหม นี่พูดถึงวัดคุณะ

แต่ถ้าเป็นจิตใจล่ะ? ถ้าจิตใจล่ะ? จิตใจ เห็นไหม นี่เวลาคนเขามาปฏิบัติที่นี้นะ แล้วเขาออกไปข้างนอก เขาพูดฝากมา ฝากมาถึงหูเราไง บอกเสียใจ อุดส่าห์ตั้งใจมาปฏิบัติ พอมาปฏิบัติ นะเห็นคุยกันทั้งวัน เขานั่งปฏิบัติไง แล้วร้านมันใกล้กัน พวกโยมก็ไปสูมหัวคุยกัน ไอ้คุยกันก็คุยกันออกรส ก็สนุกใช่ไหม? ไอ้คนภาวนามันอยู่ข้างๆ นะมันอยากจะประพฤติปฏิบัติ มันออกไปข้างนอกแล้วมันฝากกลับมาบอกว่าเสียใจ ร่ำลือว่าวัดปฏิบัติ พอไปแล้วผู้ปฏิบัติก็ไปสูมหัวคุยกัน หนวากหู เห็นไหม นานาจิตตัง คนก็ไม่เหมือนกัน

จะนั่น สิ่งที่เราบอกว่าห้ามไปคุยกันในกุฏิ ห้ามไปคุยกันในกุฏิ มีสิ่งใดก็ตามคุยกันที่โรงน้ำร้อน ถ้าคุยที่โรงน้ำร้อนเสร็จแล้วก็ควรจะกลับ ไม่ควรคุยกัน หลวงตากับหลวงปู่มันท่านบอกพระนะ เห็นพระเดินมาโดยขาดสติ ท่านบอกว่า “ซากศพเดินได้” ขาดสติจนเป็นคนยังเป็นไม่ได้ เป็นซากศพ เพราะซากศพมันไม่มีจิตวิญญาณ เรามีจิตวิญญาณอยู่กับตัว แต่เผอเรอ เผอเรอจนทำอะไรกันออกไปกระทบกระเทือน กระทบกระเทือนคนข้างนอก เพราะเสียง การเคลื่อนไหว มันมีเสียงไปกระทบกระเทือนกันหมดนะ เราต้องอย่ากระทบกระเทือนใคร เราพยายามนะ เวลาเดินไปให้มีสติ

คนมีสติเดินกับคนขาดสติเดินเห็นต่างกันไหม? เวลาคนขาดสติเดินนะ มันเดินมาเหมือนกับช้างมันเดินมา เสียงมันดังมาตั้งแต่ ๒-๓ กิโลเมตร เสียงมันมาก่อนใจ ยังไม่เห็นช้างเลย ช้างเสียงมันเดิน เวลาเดินปกติมันจะเดินดังมาก แต่เวลาช้างมันจะหากินนะมันจะไม่มีเสียงเลย มันจะใช้งวงของมันค้นหาไปก่อน แล้วพวกต้นไม้มันจะขึ้นจากวงขึ้นมาพันจากตัวมันไป เวลามันเก็บตัวมันนะ ช้างตัวใหญ่ๆ มันจะเดินไม่ให้มีเสียงมันก็ทำได้ แต่ถ้ามันเป็นปกติของมันนะปาลันแล้วกันนะ เวลามันเดินมานี้เสียงมาก่อน ลั่นไปหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน เราเดิน เราเป็นนักปฏิบัติเดินกันอย่างนั้นหรือ? เวลาเดินกันก็อย่าให้กระทบกระเทือนคนอื่น เวลาทำอะไรก็อย่าให้กระทบกระเทือนคนอื่น แล้วเรื่องของวัด เห็น

ใหม่ หน้าที่ในการบริหารจัดการมันมีคนมีหน้าที่บริหารจัดการอยู่ ฉะนั้น เราเห็นนะ คุณเวลาไป วัดครูบาอาจารย์ท่านไม่รับ หรือท่านรับก็รับแค่ ๗ วัน นึกติกาแก่นั้นแล้วให้ออก เพราะ เพราะ เราอยู่กับคุ้นเคยแล้ว ความคุ้นเคยมันทำให้ไม่มีหิริ โอตตบปะ

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเราจะเข้าไปบริหารจัดการสิ่งต่างๆ นี่ไม่ควร ไม่ควรเพราะอะไร? เพราะ เราเห็นเวลาไปวัดที่อื่น เห็นใหม่ นี่ครวณะที่อื่นเขาปิด หลวงตาท่านบอกว่า “อย่าให้มีครวณะ อย่าให้มีครวณะ ห้ามมีครว” ครวนั้นคือตัวปัญหา ใครๆ ก็มีน้ำใจใช่ใหม่? จะเอาของมาเข้าครว แล้วไอ้คนที่ครวณะก็ต้องเปิดไว้ทั้ง ๒๔ ชั่วโมง ทีเดียวไอ้คนนั้นเอาผักมา ๒ กำ ทีเดียวไอ้คนนี้จะเอาหญ้ามา ๒ มัด ทีเดียวไอ้คนนั้นจะเอาเนื้อมา ๒ ชิด ทีเดียวไอ้คนนั้นจะเอาปลา ๒ ตัว มันต้องเปิดประตูรับทั้งวัน เราถึงห้ามเอาของเข้ามาในวัดเรา เห็นใหม่ เราหาอยู่หากินกันเอง จะบอกว่า เรามีลำแข้ง

ฉะนั้น เวลาใครไปใครมาเราห้ามเอาเข้ามา เพราะมันเป็นปัญหา มันเป็นการไป กระทบกระเทือนคนอื่น คนอื่นต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ ต้องคอยมารับหญ้า ๒ กำ ผัก ๒ ต้น อยู่ นั้นทั้งวันทั้งคืน มันไม่เป็นประโยชน์หรอก ใครมานะให้อาหว่าใจมา หัวใจให้อามาด้วย แล้ว คุณแลหัวใจของตัว

วันนี้เขาแรกนาขวัญ เห็นใหม่ เราต้องดูแลหัวใจของเรา รักษาใจของเรา แล้วถ้ารักษาใจของเรา เรื่องอย่างอื่นเป็นเรื่องหน้าที่ของผู้บริหาร เรื่องในครว เรื่องในฝั่งนั้นนะ ข้อวัตรที่เขา ห้ามๆ คือคำสั่งจากเรา ที่นี้เรานี้เป็นคนจริง ถ้าเราสั่งสิ่งใดทำสิ่งใด ถ้าใครฝืนนะให้ออกอย่าง ทีเดียว ฉะนั้น เวลาเราให้คนดูแลแทนเพราะเราไม่อยากจะเห็นกับตา ถ้าเห็นกับตาคนๆ นั้นอยู่ ไม่ได้ คนๆ นั้นต้องออกทันที ฉะนั้น เราถึงให้คนบริหารแทน ที่นี้คนบริหารแทนเขารู้นิสัยเรา

ฉะนั้น คนที่เข้ามาเขาบอกว่าทำไมเข้มงวดอย่างนั้น? ทำไมเข้มงวดอย่างนั้น? เวลาเราไป เจอวัดที่เขาไม่เอาไหนเราบ่นทำไม? เราไปเจอวัดที่เขาไม่เอาไหนเราบ่นทำไม? แล้วพอมานเจอวัด ที่เข้มข้มขึ้นมา เห็นใหม่ หลวงตาท่านบอกว่าบ่อน้ำ สระน้ำที่มันสะอาด ท่านเป็นคนดูแลรักษา สระน้ำนั้น แล้วเขาก็เอาบุตรเอาคู่ คือเอาความพอใจของเขา เอาจิตใจของเขา เอาความเห็นของเขา มาใส่ พอเอามาใส่มันก็เริ่มเน่าเสีย พอเน่าเสียใครจะมาใช้บ่อน้ำนั้น ใครจะมาใช้สระน้ำนั้นเขาก็ รังเกียจ แต่เวลาเขาจะเอาสิ่งที่ว่าจิตใจเขา มานะเขา ความเห็นเขามาใส่ คนห้ามผิดใหม่?

คนห้ามเขามีเจตนารักษาน้ำนั้นให้สะอาดบริสุทธิ์ ใครเหนื่อยยากมาจะได้ดื่มกินบ่อน้ำนั้น เขาก็จะมีความสุขในบ่อน้ำนั้น ถ้าบ่อน้ำนั้นมันเน่ามันเสีย เวลาคนเขาไปเขามา นี่เขาหิวกระหายมา เขาอยากกิน เขามาเจอบ่อน้ำนั้น เขาก็ต้องฝืนกินถ้าเขาจำเป็นต้องหิว แต่เวลาเขาฝืนกินเขาก็มีความรู้สึกของเขาใช้ใหม่น้ำมันไม่สะอาด น้ำมันมีกลิ่น น้ำมันสกปรก

ฉะนั้น คนห้าม เห็นใหม่ เราไม่ค่อยพูด เพราะเห็นว่าพวกเราโตๆ กันแล้ว ถ้าโตๆ กันแล้วไม่ควรทำ ให้ดูแลใจของตัว ไม่ใช่หน้าที่ ห้ามเด็ดขาด คือไม่ใช่หน้าที่เราห้ามโดยตรง แล้วไม่ใช่หน้าที่คือไม่ใช่หน้าที่ แล้วบอกว่าไม่เป็นไรๆ เป็น! กูเป็น มึงไม่เป็นกูเป็น ไม่เป็นไรก็พอใจใจ แต่ถ้ามันขัดใจไม่เป็นไรได้ใหม่ละ? พอมันขัดใจก็เจ็บปวด เวลาพอใจก็ว่าไม่เป็นไรครับ ไม่เป็นไรครับ

นี่ใจกติกามันคืออกตিকা ไม่ได้ก็คือไม่ได้ใจ บอกว่าไม่เป็นไรครับ ไม่เป็นไรครับนั่นแหละ มุตรคุณมันจะลงสระน้ำนั่นแหละ ไม่เป็นไร ใครมาก็ไม่เป็นไร จี๋ใส่เหยี่ยวใส่ก็ไม่เป็นไร เพราะเราปลดทุกข์ ปลดเบาของเรา เราต้องการความสบายของเรา ไม่เป็นไร แต่คนอื่นเขาเป็น คนที่เขารู้เขาเห็น เขาได้กลิ่น เขาเหม็นของเขานะ เห็นใหม่

นี่พูดถึงนะ นี่ไม่ค่อยพูดนะ แต่เวลาพูดนะ ถ้าผิดแล้วให้ออก ผิดแล้วให้ออกทันที แล้วออกแล้วจะกลับมาอีกไม่ได้ แต่ถ้าใครเปลี่ยนแปลงแก้ไขเราให้ เราบอกว่าผิดด้วยความไม่รู้ อวิชา ผิดด้วยทิวฐิมานะ ผิดด้วยถือนั่นว่าตัวเองถูก ความผิดมันมีหลายชั้นนะ

ฉะนั้น สิ่งที่ไม่ควรทำอย่าทำ เราอุตสาห์รักษาไว้ เขาบอกว่ามาวัดนี้ดีดี เกียบบๆ นี่สงบสงัด สงบสงัดก็ต้องคนดูแลรักษานั่นแหละ ถ้าไม่ดูแลรักษามันจะสงบสงัดได้อย่างไร? ที่นี้ดูแลรักษา รักษาแบบไม่รักษาใจ รักษาแบบไม่ต้องถือปิ่นไปจ่อหัวใคร รักษาโดยบอกว่าเรารู้กัน แต่ถ้าใครขึ้นมาต้องไป ใครขึ้นมาต้องไป วัดนี้เป็นอย่างนี้มาตลอด สิ่งที่เราเห็นกันว่าอยู่ได้ๆ ทำไมเป็นอย่างนั้น? แต่เวลาพูด เห็นใหม่ บางทีคนมันเยอะ แล้วที่เขาปฏิบัติแล้วเขาเสียใจไป เขาระทอบกระเทือนแล้วเขาน้อยใจไป นี่กลิ่นของศีลหอมทวนลม กลิ่นของมุตรคุณมันไปตามลม

นี่ก็เหมือนกัน เราได้ยื่นเขาย้อนกลับมา เรื่องว่ามาแล้วเสียใจ มาแล้วไม่ได้ตั้งใจ มาแล้วผิดหวัง ไอ้ตรงนี้ถ้าฟังธรรมดานะ ถ้าโลกธรรม ๘ เราสอนประจำว่าโลกธรรม ๘ คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก อย่าไปหวั่นไหวกับมัน เราไม่เคยหวั่นไหวเลยเรื่องอย่างนี้ แต่ แต่คำพูดมันมีเหตุมี

ผล เราคุยกันจริงๆ แล้วก็ไปกระเทือนเขาจริงๆ เขาก็มาปฏิบัติจริงๆ แล้วเสียงก็ไปกระเทือนเขาจริงๆ เพราะ เพราะเราเป็นคนปฏิบัติไง

อย่างเช่นคนชำนาญการ เราทำสิ่งใดผิดเรารู้ใช่ไหม? เราเห็นคนอื่นทำเราจะรู้ทันทีเลย นักปฏิบัติมันจะรู้ นักปฏิบัติเขาต้องการความสงบสงัดขนาดไหน? เขาต้องการวิเวกขนาดไหน? นักปฏิบัตินี้รู้ แล้วเวลาเขากระเทือนมา นักปฏิบัตินี้เจ็บ เจ็บ เพราะมันสะเทือนใจ แต่ถ้าเป็นโลกธรรม ๘ นะ ก็คือโลกธรรม ๘ เขาพูดแล้วก็คือสัญญาอารมณ์ใช่ไหม? ลมพัดลมเพก็ไปแล้ว แต่ถ้านักปฏิบัติมันจะรู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร อะไรจริง อะไรไม่จริง อะไรเป็นประโยชน์กับเรา อะไรไม่เป็นประโยชน์กับเรา นักปฏิบัตินี้รู้

แต่คนที่มาปฏิบัติใหม่ เพราะเราศรัทธาใหม่ๆ นี่ไม่รู้ ทำไมคุณ? ทำไมคุณ? คุณก็เพื่อหวังไง หวังสร้างศาสนทายาท ผู้ที่มาประพฤติปฏิบัติควรจะให้เขาได้หลักได้เกณฑ์ ถ้าเขาได้หลักได้เกณฑ์เขาจะรู้เลยว่าอะไรควรและอะไรไม่ควร อะไรผิด อะไรถูก เขาจะรู้ของเขา เพราะเราทำกว่าจิตมันจะสงบขนาดไหน? ถ้าจิตสงบแล้วมันจะรู้ของมัน

เวลาจิตเราใกล้จะสงบแล้วมีคนมากระเทือนให้เราออก แล้วเวลาใช้ปัญญาไป ภาวนามยปัญญาเป็นอย่างไร เขาจะรู้ เขาจะเห็นของเขา ถ้ายังไม่เป็นปัจเจกตั้ง ไม่เป็นสันตภิสุทธิโก คนนั้นไม่รู้ พูดอย่างไรก็ไม่รู้ เอามาจิ้มใส่ตาก็ไม่รู้ แต่ถ้าเขาจะรู้ขึ้นมาจากหัวใจเลย พอรู้แล้วศรัทธาแน่น ไม่น่าเลย ไม่น่าเลย ถ้ารู้นะ ถ้าไม่รู้ ไม่เห็นเป็นไรเลย โอ้โฮ หลวงพ่อคุณ หลวงพ่อคุณด้วยอารมณ์ แต่ถ้ารู้วันไหนจะคอตกลง

นี่หลวงตาท่านพูดกับพระไว้ เวลาท่านเทศน์สอนพระนะ “หมูกณะให้ปฏิบัติมานะ จำคำพูดของผมไว้ ถ้าใครปฏิบัติมาถึงตรงนี้นะ ถ้าผมตายไปแล้วจะมากกราบศพ”

เพราะถ้ามันรู้แล้วมันคอตกลง มันรู้แล้วมันซาบซึ้ง มันซาบซึ้งถึงน้ำใจของครูบาอาจารย์ที่ท่านปกป้องดูแลเรา แล้วพยายามจะดึงเราขึ้นมา โอ้เรามันก็เหมือนเด็กน้อย ไม่รู้อะไรเลย เรียกร้องจะเอาแต่ความรู้สึกของตัวเอง แต่เมื่อใดมันรู้ขึ้นมามันสะเทือนใจ แล้วจะไปกราบศพท่านพูดเอง “จำคำพูดของผมไว้นะ ถ้าปฏิบัติมาถึงจุดนี้แล้วจะมากกราบศพ” มากกราบศพถึงน้ำใจของท่านไง น้ำใจของท่านที่ท่านปกป้องดูแลพวกเราไง

แล้วตอนนี้ก็เหมือนกัน เวลาเรามาวัดมาวา นี้ของเล็กๆ น้อยๆ อย่าไปยุ่งกับมัน หลวงตาบอกว่านักปฏิบัตินะ เรื่องอยู่เรื่องกินเรื่องปลายเหตุ นักปฏิบัติะมันต้องการความสงบสงัด ให้อะไรอยู่เรื่องกิน คุณิพระมาฉันก็ไม่ครบนะ นี่ก็พระอดอาหารประจำ พระที่ลงมาฉันไม่เคยครบสักวันหนึ่ง เขาอดอาหารกันทำไม? เรื่องอยู่เรื่องกินมันเรื่องปลายเหตุ เรื่องภาวนาสิ เรื่องสติ เรื่องปัญญาสิเรื่องต้นเหตุ เรามาหาหัวใจกัน เรามารักษาใจกัน เห็นไหม

วันนี้แม้แต่อาหารเขายังต้องมีการเสี่ยงการตาย เราจะทำหัวใจของเราเราต้องมีสติปัญญาของเรา เรื่องปลายเหตุอย่าไปเอามาเป็นประเด็นให้เรากระทบกระเทือนกัน เราเอาเรื่องต้นเหตุเรื่องหัวใจของเราที่เราดูแลรักษาใจของเรา นี่เราเอาอันนี้ แล้วเป็นประโยชน์กับเราอันนี้ เห็นไหม เอออันนี้ เพราะเราไม่ค่อยได้พูดแล้วมันก็ไปเรื่อย แล้วผู้มาใหม่ก็มาเรื่อย วัดก็เหมือนวัด

นี่ว่า แหม ฉันก็เคยผ่านวัดมาเยอะ ครูบาอาจารย์ต่างๆ ฉันก็ผ่านมาแล้วทั้งนั้นแหละ หลวงพ่อฉันนะอยู่ใต้บาดาลนุ่นนะ ใครไม่รู้จักเลย หลวงพ่อมาจากไหนจะมาอดคิดได้อย่างไร? ทิฐิมันเกิดนะ แล้วมันก็เหยียบย่ำเขาไปทั่ว เขารักษาข้อวัตรไว้ เขารักษากติกาไว้ ก็ไปเหยียบของเขาทำลายของเขาว่าฉันแน่ ฉันเก่ง เสรี.. เสรีมาก.. เพราะของอย่างนี้มันเป็นนามธรรมนะ แต่ถ้าใครทำได้มันจะทำได้

ฉะนั้น เตือนนะ เตือน เพื่อจะให้กลับมาเป็นความดี แล้วเราอย่าทำ นี่ไม่ใช่หน้าที่ หน้าที่ของเราคือทางจงกรม นั่งสมาธิภาวนาไปสิ เวลาทำอยู่ที่บ้านก็ไม่มีเวลา เวลาเรามีเวลาทำไมไม่ทำ? ทำเข้าไปสิ ทำเข้าไป ฝึกถูกเราอยู่นี้ ให้มันทำมา ฝึกถูกเราเอง เราแก้ของเราได้ แล้วเรื่องปลายเหตุ เรื่องอาหารการกินมันไม่ใช่เรื่องของเรา ไม่ต้องไปยุ่ง ไม่ต้องไปยุ่งนะ ทำเพื่อเรา เห็นไหม นี่รักษาใจเราเพื่อประโยชน์กับเราเนาะ เอวัง